

REFERAT Økonomiudvalget d. 29-03-2022

Mødedato Tirsdag d. 29. marts 2022 kl. 17:00

Mødested Mødelokale 1, forhallen

Indholdsfortegnelse

ØU/KB - Økonomisk politik 2022-2025.....	3
ØU - Fastsættelse af måltal for budgetkatalog til Budget 2023.....	6
ØU/KB - Analyser og anbefalinger til den videre budgetproces.....	8

Punkt 1: ØU/KB - Økonomisk politik 2022-2025

00.01.00-P22-1-22

Anledning

Kommunens økonomiske politik var gældende for valgperioden 2018-2021 og udløb således ved årskifte. Kommunalbestyrelsen skal derfor vedtage en ny økonomisk politik gældende for indeværende valgperiode. Administrationen har udarbejdet et udkast til Økonomisk politik for Albertslund Kommune 2022-2025, som blev præsenteret på budgetseminaret d. 22. marts 2022.

Sagsfremstilling

Udkast til Økonomisk politik for Albertslund Kommune 2022-2025 er udarbejdet ud fra kommunens aktuelle økonomiske situation, hvor der i de kommende år fortsat vil være brug for stram økonomisk styring for at kunne finansiere velfærden og udviklingen af byen. Den økonomiske politik tager udgangspunkt i behovet for at sikre en langsigtet bæredygtig balance mellem indtægter og udgifter med rum til at investere i både de nuværende og nye faciliteter i byen. Den økonomiske politik understøtter således de politiske visioner om udvikling af byen, og målene er formuleret, så der sikres en økonomisk robusthed i forhold til at kunne modstå eventuelle ændringer i kommunens økonomiske rammevilkår. Derudover indeholder forslaget til Økonomisk politik 2022-2025 fastlæggelse af de overordnede rammer for den årlige budgetproces.

Forslaget til Økonomisk politik 2022-2025 for Albertslund Kommune indeholder i uprioriteret rækkefølge følgende 7 mål:

- Albertslund Kommune vil medvirke til, at Økonomaftalens rammer for service og anlæg overholdes.
- Overskuddet på driftsbalancen skal udgøre mindst 5 pct. af de samlede kommunale indtægter fra skat, tilskud og udligning i budgetperioden.
- Anlægsudgifterne på det skattefinansierede område må maksimalt udgøre 1 mia. kr. over ti år fra budgetåret. Hvis anlægsudgifterne overstiger målet, medfører dette et krav om modsvarende øget overskud på driftsbalancen det efterfølgende år.
- Forventet gennemsnitlig likviditet på mindst 1.500 kr. pr. indbygger i hele budgetperioden.
- Ingen kassefinansierede tillægsbevillinger.
- Gælden pr. indbygger på det skattefinansierede område skal forblive under 20.000 kr.
- Der skal skabes et politisk råderum til de årlige budgetforhandlinger på mindst 1 procent af serviceudgifterne.

Der er som baggrund for udkastet til Økonomisk Politik for Albertslund Kommune 2022-2025 udarbejdet et notat, der nærmere beskriver administrationens overvejelser ift. de i politikken foreslåede mål, jf. bilag.

Bæredygtig økonomi

Målene om driftsoverskud og gæld skal sikre en langsigtet bæredygtig økonomi, hvor der i den løbende udvikling af byen er fokus på, at udgifterne skal tilpasses, så der både på kort og lang sigt er en god balance i økonomien, hvor fremtidigt driftsoverskud ikke bindes til at skulle betale et stadigt større afdrag på kommunens gæld.

I den nye økonomiske politik foreslås derfor, at målet om overskud på driftsbalancen ændres fra at være et absolut mål til at være et relativt mål i forhold til kommunens samlede indtægter fra skat, tilskud og udligning, som både afspejler befolkningsudviklingen og udviklingen i befolkningens indkomster. Den forventede befolkningstilvækst i kommunen vil således medføre både stigende indtægter og stigende udgifter, og ved at sætte målet om overskud på driftsbalancen relativt i forhold til indtægterne sikres, at driftsudgifterne højest kan stige i samme takt som befolkningsudviklingen og den indtægtstigning, som følger heraf.

Målet sikrer ligeledes, at overskuddet på driftsbalancen øges i takt med befolkningsudviklingen, og herved skabes større råderum til nødvendige anlægsinvesteringer, fx udbygning af skole- og dagtilbudskapaciteten, som følge af befolkningsudviklingen. Det medfører samtidig, at behovet for lånoptag kan fastholdes på samme niveau pr. indbygger, som gælder i dag. Målet om gæld foreslås derfor fastholdt på det nuværende niveau, men at det i den kommende periode opgøres eksklusiv forsyningsområdet, da denne del af gælden afdrages af brugerne over taksterne.

Robust økonomi

Målene ift. likviditet og anlæg skal sikre, at kommunes økonomi er robust i hele budgetperioden, og at kommunekassen kan rumme eventuelle stød i økonomien, så disse kan håndteres uden behov for, at der skal foretages pludselige og drastiske beslutninger om markante opbremsninger i den almindelige drift. De seneste par år har med Covid-19 og senest krigen i Ukraine vist, at fremskrivningerne af de økonomiske prognoser er usikre, og at fremtiden ikke er forudsigelig. Med den nuværende befolkningsstørrelse på knap 28.000 borgere svarer likviditetsmålet i den hidtil gældende økonomiske politik til knap 1.500 kr. pr. indbygger. For at sikre at kommunekassen fortsat har en størrelse, som er robust nok til at kunne modstå eventuelle økonomiske stød eller vilkårsændringer, foreslås likviditetsmålet ændret, så det følger befolkningsudviklingen og derfor gøres relativt i forhold til i antal indbyggere i byen.

Herudover indeholder oplægget om økonomisk politik for de næste fire år foreslag om, at der tilføjes et nyt mål om maksimalt anlægsvniveau. Målet skal sikre, at der foretages en politisk prioritering af anlægsinvesteringerne både på kort og længere sigt, så ønsker og beslutninger om anlægsinvesteringer ikke tømmer kommunekassen. Det vil sige, at de skal kunne rummes inden for driftsoverskuddet eller gå hånd i hånd med beslutninger om enten at prioritere ift. andre anlægsprojekter eller at frigøre yderligere ressourcer i driften.

Politiske bindinger

Forslaget til Økonomisk politik 2022-2025 indeholder desuden forslag til to mål om, at kommunens økonomistyring understøtter de aftalte service- og anlægsrammer, og at der skal skabes et økonomisk råderum til politisk forhandling i budgetprocessen.

Målet ift. service- og anlægsramme foreslås i den nye økonomiske politik for at tydeliggøre, at Albertslund Kommune både ved budgetlægningen og i den løbende budgetopfølgning vil forholde sig til den indgåede økonomiaftale mellem KL og Regeringen og medvirke til at undgå at blive underlagt budget- eller regnskabssanktion. Gennem den seneste valgperiode har det således vist sig, at opmærksomheden på den kommunale forpligtigelse i forhold til at overholde de aftalte rammer for både drift og anlæg er blevet vigtigere for at undgå sanktioner, idet langt de fleste kommuner oplever et stigende udgiftspres.

Målet ift. råderum til politisk prioritering foreslås som erstatning for det hidtil gældende mål om tema- og hverdagseffektiviseringer. Ændringen betyder først og fremmest, at målet om hverdagseffektiviseringer foreslås afskaffet. Hverdagseffektiviseringer er i store dele af organisationen opfattet som generelle rammebesparelser og har vist sig at være vanskelige at følge op på, da det har været umuligt at registrere alle de små ændringer i det daglige arbejde, der medfører, at ressourceforbruget optimeres. Tilsvarende foreslås det, at målet om temaeffektiviseringer udgår, og at den økonomiske politik ikke længere indeholder et isoleret fokus på, at frigørelse af politisk råderum til prioritering kun skal skabes gennem effektiviseringer i driften. I stedet foreslås det, at der løbende arbejdes med at skabe effektiviseringer, og den økonomiske politik indeholder et mål om, at der skal skabes et råderum til politisk prioritering i de årlige forhandlinger om budgettet, hvorfor det årlige budgetkatalog skal indeholde effektiveringsforslag, investeringsforslag og/eller besparelsesforslag, som tilsammen rummer et økonomisk potentiale mindst svarende til målet.

For at understøtte de øvrige seks mål i den økonomiske politik foreslås målet om ingen kassefinansierede tillægsbevillinger fastholdt uændret, idét der herved sikres, at der ikke sker en udgiftsglidning i løbet af året, og at de politiske forhandlinger om, hvordan kommunens økonomi skal prioriteres, sker samlet i en helhed i forbindelse med de årlige budgetforhandlinger.

Opfølgning på overholdelse af økonomisk politiks mål

Både ved budgetvedtagelsen og ved regnskabsafslutningen afregnes, hvorvidt de enkelte mål i den økonomiske politik er opfyldt. Herudover følges der løbende op på den aktuelle målopfyldelse i budgetåret i økonomirapporterne.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller,

1. at forslag til Økonomisk politik 2022-2025 for Albertslund Kommune godkendes.

Beslutning

Borgmesteren stillede ændringsforslag til pkt. 3 i økonomisk politik

Nettoanlægsudgifterne skal i anlægsinvesteringsplanen på det skattefinansierede område finansieres af overskuddet på driftsbalancen fratrukket afdrag på lån.

Indstillingen blev tiltrådt incl ændringsforslag

(Ø) kunne ikke tiltræde

(F, V, O) undlod

Bilag

Økonomisk Politik 2022-2025 - UDKAST

Baggrund for oplæg til mål_2022

Punkt 2: ØU - Fastsettelse af måltal for budgetkatalog til Budget 2023

00.30.04-P05-3-21

Anledning

Der skal fastsættes et måltal for administrationens arbejde med forslag til Budgetkatalog for Budget 2023-2026.

Sagsfremstilling

Albertslund Kommune har for at skabe et stærkere, rigere og mere uafhængigt Albertslund med en større økonomisk robusthed brug for en stram styring af økonomien, hvor der er balance mellem indtægter og udgifter, og hvor kommunekassen har en størrelse, der giver ro til kerneopgaven. Kommunalbestyrelsen forventes på den baggrund at fastlægge en økonomisk politik 2022-2025, som skal være styrende for budgetlægningen i den indeværende valgperiode.

Forvaltningen har med udgangspunkt i udkastet til Økonomisk politik 2022-2025 for Albertslund Kommune samt det aktuelle Budget 2022 med overslagsår udarbejdet forslag til måltal for Budgetkataloget for Budget 2023-2026, der afspejler kommunens økonomiske situation, herunder de udfordringer der aktuelt er i forhold til at leve op til den foreslåede økonomiske politik.

Udgangspunktet for måltallet er budgetaftalen for 2022. Her blev der indgået en budgetaftale med en likviditet, der forventes at blive negativ i første del af 2024. I budgettet for 2023-2026 skal dette imødegås, ligesom der skal ske en konsolidering af kassebeholdningen, hvis målsætningen om en likviditet på 1.500 kr. pr. indbygger skal nås.

Forvaltningen foreslår derfor et måltal for budgetkataloget til budget 2023 med overslagsår på 100 mio. kr. hvert år. Dette er for at leve op til den foreslåede økonomiske politik for så vidt angår overskud på den strukturelle driftsbalance, likviditet på mindst 1.500 kr. pr. borger samt politisk råderum til prioriteringer. Således er behovet på 60 mio. kr. henførbart til målsætning om overskud på den strukturelle driftsbalance, 20 mio. kr. er for at styrke likviditeten, mens 20 mio. kr. er henførbart til målsætning om rum for politisk prioritering.

Derudover er der for at sikre likviditeten behov for at skabe et yderligere råderum på 40 mio. kr. i budgetåret 2023. Dette kan enten findes ved at øge overskuddet på driftsbalancen yderligere og/eller reducere anlægsudgifterne i anlægsinvesteringsplanen. At der er et yderligere behov for reduktioner i 2023 skyldes et efterslæb i forhold til likviditeten fra budgetaftalen for 2022. Når forventningen er en negativ likviditet allerede i starten af 2024, er der behov for, at udviklingen i likviditet ikke først genoprettes på mellemlangt sigt, men allerede i første år af den nye budgetperiode. Behovet stiger yderligere af, at beregningen af likviditet teknisk foretages ved at se på den faktiske likviditet de foregående 365 dage. Reduktioner i løbet af 2023 slår derfor kun delvist igennem i likviditetsberegninger primo 2024. Det kan i den sammenhæng være behov for også at se på overførslerne mellem 2021-2022 og/eller periodiseringen af anlægsinvesteringer i 2022.

Behovet er yderligere beskrevet i vedlagte notat.

Måltallet for budgetkataloget har de seneste år har været 40 mio. kr. ift. Budget 2021 og 20-25 mio. kr. ift. Budget 2022. Det skal bemærkes, at der trods et væsentligt større måltal for budgetkataloget til Budget 2023-2026 fortsat vil være behov for en skarp prioritering af de kommende års anlægsinvesteringer set ift. de opgjorte anlægsbehov, herunder påtrængende renoveringer, infrastruktur og kapacitetsforøgelse ift. byudviklingen.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller,

1. at måltal for Budgetkatalog til Budget 2023-2026 på 100 mio. kr. om året godkendes.
2. at der for at genoprette likviditeten skabes et yderligere økonomisk råderum på 40 mio. kr. ved reduktion i anlægsinvesteringer eller forøgede driftsbesparelser i 2022/2023.

Beslutning

Tiltrådte indstillingen

(Ø) kunne ikke tiltræde

(F, O, V) undlod

Bilag

Måltal til budgetproces for 2023

Punkt 3: ØU/KB - Analyser og anbefalinger til den videre budgetproces

00.30.00-P05-9-21

Anledning

Med Budgetaftalen for 2022 har Kommunalbestyrelsen bestilt analyser af økonomien på ældreområdet, dagtilbudsområdet og skole- og fritidsområdet.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen har med Budgetaftalen for 2022 bestilt tre analyser om økonomien på ældreområdet, dagtilbudsområdet og skole- og fritidsområdet. Kommissorier for de tre analyser blev godkendt på Økonomiudvalgets møde den 14. december 2021.

De tre budgetanalyser er nu udarbejdet og vedlægges denne sag. Analyserne indeholder beskrivende analyser af økonomien på de tre fagområder samt en lang række anbefalinger til, hvilke spor der kan analyseres nærmere i det videre budgetarbejde. Administrationen præsenterede analyserne for Kommunalbestyrelsen og KommuneMED på Budgetseminar 1 den 22. marts 2022.

Økonomiudvalget skal på baggrund af de udarbejdede analyser tage stilling til, hvilke anbefalinger administrationen skal arbejdes videre med i budgetprocessen for 2023.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller,

1. at Økonomiudvalget beslutter, hvilke anbefalinger administrationen skal arbejdes videre med i budgetprocessen for 2023.

Beslutning

Tiltrådte indstillingen, idet sagen behandles igen på ex. ØU den 5. april

(F) undlod

Bilag

Budgetanalyse på ældreområdet

Budgetanalyse af dagtilbudsområdet 2022

Budgetanalyser på skole- og fritidsområdet